

This Project is Funded
by the European Union.

Bu Proje Avrupa Birliđi
Tarafından
Finanse Edilmiştir.

هذا المشروع ممول من
قبل الإتحاد الأوروبي

Çocuk Yaşta Evliliklerin Önlenmesi

Temel Eğitim Programı

Çocuk Yaşta Evlendirilen Çocukların Tespiti ve Vaka Yönetimi

Çocuk Yaşta Evlendirilen/Evlendirilme Riski Olan Çocuğun Tespiti

Okuldan kaydın alınması	Artan aile tartışmaları
Beklenmedik süre boyunca devamsızlık	Ev içi şiddet emareleri
Sömestre tatilinden sonra geri dönmeme	Cinsel şiddete uğrama emareleri
Daha önce katıldığı etkinliklere katılmama (spor ve sosyal faaliyetler gibi)	Cinsel sağlık ve üreme sağlığı problemleri (ağrı, regl, tuvalet problemleri ile görülebilir)
Çocuğun ev işi yapmasında / kardeşlerine bakmasında / aile ziyaretlerinde artış	Daha fazla oranda evde tutulma, dışarı tek başına yollanmama
Aile veya çevresinde beşik kertmesi, berdel gibi uygulamaların mevcut olması	Her yerde çocuğa refakat edilmesi (örneğin doktorda, öğretmenle görüşmede vb)
‘İstemeye gelindiğine’ / gelineceğine dair bilgi	Fiziki görünümünde (giyim dahil) ani değişim
Abla/abi veya başka akrabalarda çocuk evliliği	Depresif, zarar verici davranış
Ailenin çocuğu okutmakta maddi zorluk çektiğini ifade etmesi	Okul performansında beklenmedik düşüş
Ailenin çocuğun okula erişiminde zorluk çektiğini ifade etmesi	Çocuğun yurtdışına / şehirdışına gönderileceği / gönderildiği yönünde şüphe çekici bir duyum
Ailenin okulda/okul çevresinde ‘ahlaksız’/’kötü’ davranışlardan şikayetçi olması	Çocuğun insan kaçakçıları vasıtasıyla Türkiye’ye gelmiş olabileceğine dair şüphe

Evlilik içindeki veya evlendirilme riski olan bir çocuk ile karşılaşma ona yardım etmek ve onu korumak için bir şans olarak değerlendirilmelidir.

Önerilmez

Bu konuyu müdahale gerektirmeyen 'özel' veya 'kültürel' bir durum olarak görmek

Risk değerlendirmesi yapmadan, anında, çocuğun ailesi ya da çevresi ile temasa geçmek

Aile ya da eşler arasında bir 'arabulucu' rolü oynamak

Durumu tüm tanıdıklarınıza ya da meslektaşlarınıza anlatmak

Çocuğu bulunduğu yerden alıp kendi imkânlarınızla barınma sağlamak

Önerilir

Çocukla tek başına, özel bir yerde konuşmak.

Çocuğa haklarını, riskleri, güvenlik gereksinimlerini anlatmak

Onun için yapabileceğiniz ve yapamayacaklarınızı anlatmak

Görüşlerine ve isteklerine değer vermek

Acil bir ihtiyacı olup olmadığını tespit etmek

Mümkünse iletişim ve diğer bilgilerini almak

Başka bir suçun var olup olmadığını anlamak

Bir çocuk koruma uzmanına ya da kurumuna yönlendirmek

Bildirim Yüklümlülüğü

- AKK md. 7 → Herkes ihbar edebilir.
- ÇKK md. 6 → Adli ve idari merciler bildirmekle **yüklümlüdür.**

Bildirim Yüklümlülüğü

1. Suçu bildirim yüklümlülüğü

İşlenmekte olan suç u yetkili makamlara bildirmeyen kişi bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Mağdur 15 yaşından küçük ise yarı oranında artırılır. Tanıklıktan çekinme hakkı olanların bildirim yüklümlülüğü bulunmamaktadır (TCK m.278).

Kamu adına görev yapan kişi görevleri sırasında ve görevlerine ilişkin bir suç öğrendiklerinde bildirmezse 6 aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır (TCK m.279).

Görevini yaptığı sırada bir suç belirtisi ile karşılaşan sağık görevlisi durumu yetkili makamlara bildirmez ya da gecikirse bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır (TCK m.280).

Bildirim Yükümlülüğü

2. Korunma gereksinimini bildirim yükümlülüğü

Adli ve idari merciler
Kolluk görevlileri
Sağlık ve eğitim kuruluşları
Sivil toplum kuruluşları

korunma ihtiyacı olan çocuğu **ASPB'ye bildirmekle** yükümlüdür (ÇKM m.6).

Ayrıca TCK Madde 98(1)'e göre: (**Yardım veya bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi**) Yaşı, hastalığı veya yaralanması dolayısıyla ya da başka herhangi bir nedenle kendini idare edemeyecek durumda olan kimseye hâl ve koşulların elverdiği ölçüde yardım etmeyen ya da durumu derhâl ilgili makamlara bildirmeyen kişi, bir yıla kadar hapis veya adlî para cezası ile cezalandırılır.

Çocuk Evliliklerinin Bildirimi

Çocuk Koruma Kanunu Madde 6(1): Adlî ve idarî merciler, kolluk görevlileri, sağlık ve eğitim kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, korunma ihtiyacı olan çocuğu Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bildirmekle yükümlüdür.

Bildirim Yapabileceğimiz Yerler

- ✓ **Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı**
- ✓ **Polis**
- ✓ **Jandarma**
- ✓ **Savcılık / Çocuk Hakimi**
- ALO 183 Kadın Çocuk Yaşlı Engelli Destek Hattı (24 saat)
- ŞÖNİM (Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi)
- Devlet Hastanesi
- Belediye Sosyal Hizmet / Kadın Danışma Merkezi
- Sivil Toplum Kuruluşu

Bildirimde Gözönünde Tutulabilecek Hususlar

- Yasal zorunluluk
- Çocuğun yüksek yararı
- Kendi güvenliğim
- Vakanın aciliyeti

**Yüksek Risk /
Acil Müdahale**

15 yaş altı

VEYA

16 – 17 yaş

VE

Ek bir koruma ihtiyacı veya

bir suç söz konusu

VEYA

‘Zorla’ evlilik var ise

Orta Düzey Risk

16 – 17 yaş

VE

Resmi olmayan evlilik

VEYA

Ek bir koruma ihtiyacı veya

bir suç söz konusu

VEYA

‘Zorla’ evlilik var ise

VEYA

Eşler arasında büyük yaş farkı var

ise

VEYA

Her iki eş de çocuk ise

**Düşük Düzey Risk /
orta ve uzun vadede müdahale**

Resmi evlilik / 15 yaş üzeri

rızaya dayalı birliktelik

VE

‘Zorlama’ yok

VE

Başka bir suç unsuru veya

ek bir koruma ihtiyacı yok

Çocuk Evliliklerinde Vaka Yönetimi

Vaka yönetimi: *‘Sosyal hizmet temelli vaka yönetimi, sosyal hizmet uzmanının alıcının ve alıcının ailesinin ihtiyaçlarını belirleyerek ve gerek görüldüğünde belirli bir alıcının çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak için birden fazla hizmetin olduğu bir paketi düzenleyerek, ayarlayarak, kontrol ederek, değerlendirerek ve destekleyerek hizmet sunma yöntemidir’ (Amerikan Ulusal Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği)*

Çocuk Evliliklerinde Vaka Yönetimi

1. Çocuğun (ve ailenin) ihtiyaçlarının belirlenmesi
2. Eylem planlama
3. Planın uygulanması
 - a. Sevk – çocuk (ve aile) ile ihtiyaç duydukları hizmet arasında bağlantı kurma
 - b. Müdahale – ihtiyaç duyulan hizmeti doğrudan sunma
4. Vaka takibi
5. Vaka sonlandırma
6. Değerlendirme

TÜM BU AŞAMALARDA STANDART UYGULAMA YÖNERGELERİ ve FORMLAR

Değerlendirme

Çocuğun ailesi (bakmakla yükümlü olan kişi / evli ise 'eşi') çocuğa ihtiyaç duyduğu bakım hizmetlerini (eğitim dahil) sağlayabiliyor mu? Maddi gücü ve becerileri var mı?

Çocuk destekleyici bir ortamda mı? Yoksa ihmal / istismar riski var mı?

Evlendirildi / evlendiriliyor ise 'zorla' mı? ('Zor' kavramına dikkat!)

Başka korunma gereksinimleri var mı? Örneğin:

- Şiddet görme veya şiddet riski (psikolojik, sözel, ekonomik, fiziki, cinsel vb her türlü şiddet)
- Engellilik
- Gebelik
- Yetersiz bakım
- Eviçi ücretsiz çalışma da dahil olmak üzere çalışmaya zorlanma
- Ailesinden ayrı / refakatsiz olma
- İnsan kaçakçılığı mağduru veya risk altında olma
- Sosyal yaşamın kısıtlanması
- Eğitim hakkının engellenmesi
- Eylem planı (planları)
- Planların olası sonuçları hakkında değerlendirme

Örnek Değerlendirme Formları ve Değerlendirme Yöntemleri

Risk Tarama Formu (Okullar için)

Çocuğun Yüksek Yararı Değerlendirme Formu

- Çocuğun görüşünün alınması
- Ailenin görüşünün alınması
- Çevrenin görüşünün alınması
- Uzman görüşünün alınması
- Değerlendirme paneli

Çocuk / Aile Görüşmesi / Ev Ziyaretinde Neler Gözlemlenebilir?

Aile bireyleri arasındaki ilişkiler nasıl?

Çocuk kendini evde güvende hissediyor mu?

Ailenin çocuğun eğitime yönelik bakışı nasıl?

Ailede başka okuyan var mı? Çalışan çocuk var mı?

Aile içi şiddet veya çocuğa yönelik böyle bir tehdit var mı?

Çocuğun ev içinde günlük aktiviteleri neler?

Sağlık durumu nasıl?

Fiziki yaşam koşulları nasıl? (Hijyen, beslenme, uyuma, çalışma koşulları)

Aile çocuğa gerekli bakımı vermek için (eğitim dahil) yeterli kapasitede mi?

Hanede başka evli olanlar kimler?

‘İkinci eş’ var mı?

Eşler arasında büyük yaş farkı var mı?

Evliliğe nasıl karar verilmiş/veriliyor?

Dini ve resmi nikah olup olmadığı.

Hanede hamile olan kimse olup olmadığı

Çocukların doğru zamanda nüfusa kaydı / yaş büyütme olup olmadığı

Ev Ziyaretlerinde Nelere Dikkat Etmeli?

Çocuğun güvenliği

- Ev ziyaretinin sebebinin açıkça söylendiği durumda veya çocuğun aile hakkında bir şikayet ilettiğinin bilinmesi durumunda çocuk için olumsuz sonuçlar doğabilir.
- Çocukla ailesinin önünde konuşmak çocuğu istemediği şeyler söylemeye zorlayabilir

Hazırlık

- Uygun gün ve saat
- Kendimizi tanıtmamız ve ziyaretin açıklanması
- Sorulara yanıt verebilecek miyiz? (İhtiyaç ve sevk listesi)

Kendi güvenliğimiz

Çocuk Evliliklerinde Sevk

İHTİYAÇ	İLGİLİ KURUM
İhbar / Bilgi Alma / Danışma	Alo 183 ASPB Aile, Kadın, Çocuk, Engelli Sosyal Destek Hattı (24 saat) 444 27 00 Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Çocuk Gelin Destek Hattı
İşitme Engelliler İçin Yardım	ASPB Alo 183 (Sabah 8 – Akşam 6) 0 549 441 2 144 ASPB Alo 144 (Sabah 8 – Akşam 6) 0 549 381 0 183
Kadına Yönelik Şiddet / Aile İçi / Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet	Gaziantep Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM): 0 342 220 71 10 (aile içi şiddet ve kadına yönelik şiddet) Alo 183 (24 saat) Aile İçi Şiddet Hattı 7/24: 0 549 656 96 96
Sağlık	Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM): 0 342 360 08 88 (2980) Hastaneler
Güvenlik	En yakın polis veya jandarma karakolu İl / İlçe emniyet müdürlükleri
Psikososyal Destek	ASPB İl Müdürlüğü Sivil Toplum Örgütleri
Adli yardım ve yasal süreçte destek	İl Baroları. Gaziantep Barosu: 0 342 230 63 72 ŞÖNİM Gaziantep: 0 342 220 71 10
Örgün eğitim	İl Milli Eğitim Müdürlükleri

Çocuk Evliliklerinde Sevk

İHTİYAÇ	İLGİLİ KURUM
Yaygın eğitim	İl Milli Eğitim Müdürlükleri Toplum Merkezleri Meslek Kursu Merkezleri Sivil Toplum Örgütleri
Maddi destek	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri ŞÖNİM (Şiddete uğrayanlar için maddi yardımlar) Alo 144 ASPB sosyal destek hattı
Bilgi / danışma	Toplum merkezleri Çocuk dostu alanlar Çok amaçlı destek merkezleri
Tercüme	Sağlık Bakanlığı tercüme hattı 444 47 28 (7/24) 444 74 08 (Arapça tercüme hattı 9.30-17.00)
Kayıt	İl Emniyet Müdürlüğü Yabancılar Şubesi, İl Göç İdaresi

Sevk Sürecinde Göz Önünde Tutulabilecek Hassasiyetler

- Sevk ve müdahale süreçlerine aileyi dahil etmek, çocuğun yüksek yararına uygun olup olmadığına göre değişebilen bir karardır.
- **15 yaşından küçük bir çocuk onay vermiyorsa fakat bakmakla yükümkü olduğu kişi veriyorsa VEYA her ikisi de onay vermiyorsa VEYA çocuk vermiyorsa**, vaka çalışanının kararı vaka bazında alması gerekir ve çocuğun yaşına, olgunluk düzeyine, kültürel/geleneksel etkenlere, bakmakla yükümlü olan kişi(ler)in mevcudiyetine ve destekleyici olup olmadığına ve bakım ihtiyacının acilliğine bağlıdır. Vaka yönetimini sürdürmek için çocuğun ve/veya bakmakla yükümkü olan kişinin isteklerinin tersini yapmanın uygun olup olmadığına karar verilmesi gerekecektir. Bu tür kararlar genelde çocuğun ciddi güvenlik tehdidi veya sağlık ihtiyacı olduğunda verilen kararlardır.

Vaka Tartışmaları

- A. Bu çocuk (ve aile) için nasıl bir destek planı oluşturursunuz?
- B. Çocuğu (ve aileyi) hangi ihtiyaçları için hangi kurumlara yönlendirirsiniz?

Vaka - 1

Suriyeli bir aile, kayıt yaptırmak ve yardım almak için bir sivil toplum örgütüne başvurur. Kız 16 yaşındadır. Erkek 24 yaşındadır. Kız 14 yaşında iken Suriye’de evlendiklerini söylerler. 2 çocukları vardır. Biri 1 yaşında, biri kucakta bebektir. Evde erkeğin annesi, ağabeyi ve eş ve çocukları ile birlikte yaşamaktadırlar. Görüşme sırasında kız hiç konuşmamakta, yine de mutlu görünmektedir.

Vaka - 2

Bir sohbet sırasında bir anne, 15 yaşındaki kız çocuğunu bundan önce iki defa istemeye geldiklerini, ikisinde de 'kızımız henüz küçük' diyerek babayı ikna ettiğini ve kızlarını vermediklerini anlatır. Kız, Suriyeli çocuklar için açılan bir Geçici Eğitim Merkezi'nde eğitimine devam etmektedir, fakat okul başarısı ve adaptasyonu iyi değildir. Bu hafta sonu yine istemeye gelen bir aile vardır. Gelen ailenin maddi durumu çok iyidir.

Vaka - 3

16 yaşında bir kız öğrenci. Babası madde kullanmaktadır; ayrıca hem kıza, hem kardeşlerine hem de annesine fiziksel şiddet uygulamaktadır. 20 yaşındaki ablası fiziksel engellidir; bacaklarından aşağısını kullanamamaktadır. Annesi ablaya bakmakta, evin geçimini sağlamak ve kızını okutmaktadır. Kız, kendisine iyi davranan ve onu koruyup kollayan, 35 yaşındaki, dayısının oğlu ile evlenip başka şehre taşınmak istemektedir.

Vaka - 4

Sokakta çalışırken birlikte büyümüş ve birbirlerini sevmiş olan çocuklar, her ikisi de 15 yaşını tamamlamış iken ailelerinin de rızası ile düğün yapmış ve erkeğin evinde birlikte yaşamaya başlamışlardır. 7 aydır birlikte yaşamaktadırlar. Kız 5 aylık hamiledir. İkisi de ilkokuldan sonra eğitime devam etmemiştir. Hamilelikte bir sağlık sorunu yaşayınca hastaneye başvurmuşlardır.

Vaka - 5

13 yaşındaki çocuk, 16 yaşındaki erkek kuzeni tarafından tecavüze uğramıştır. Olayı duyan aile büyükleri çocukların evlendirilmesine karar vermişler ve çocuklar imam nikahı ile aynı evde yaşamaya başlamışlardır. Tecavüz neticesinde kız bir çocuk sahibi olmuştur. Kızın ailesi kız 16 yaşına geldiğinde resmi evliliğin gerçekleşebilmesi için mahkemeye başvurmuştur.

Vaka Yönetimi Kontrol Listesi

Çocukla ilk görüşme

- ✓ Çocukla konuşmak için özel ve güvenli bir yer ayarlandı mı?
- ✓ Çocukla basit ve açık bir dille iletişim kuruldu mu?
- ✓ Çocuğun birincil ihtiyaç ve isteklerini öğrendiniz mi?
- ✓ Çocuğu anlatabileceğinden fazlasını anlatmaya zorlamadığınızdan,
- ✓ Çocuğu yargılamadan dinlediğinizden emin oldunuz mu?

Vaka Yönetimi Kontrol Listesi

1. Çocuğun (ve ailenin) ihtiyaçlarının belirlenmesi

- ✓ Çocuğun ve ailenin yaşam koşulları ve ihtiyaçları hakkında yeterli bilgiye sahip misiniz?
- ✓ Çocuğun acil bir GÜVENLİK riski olup olmadığını tespit ettiniz mi?
- ✓ Çocuğun acil bir SAĞLIK ihtiyacı olup olmadığını tespit ettiniz mi? (psikolojik ve cinsel sağlık dahil)
- ✓ Çocuğun acil HUKUKİ yardım ihtiyacı olup olmadığını tespit ettiniz mi?
- ✓ Aldığınız bilgilerin üçüncü şahıslar tarafından erişilemeyecek şekilde güvenli saklandığından emin misiniz?

Vaka Yönetimi Kontrol Listesi

2. Eylem planlama

- ✓ Çocuğun ihtiyaçlarını belirlediniz mi?
- ✓ Ailenin, eylem planınıza ne ölçüde dahil edileceğine karar verdiniz mi?
- ✓ Hangi ihtiyaçları kendinizin/kurumunuzun karşılayabileceğini, hangileri için başka kuruma sevk edeceğinizi kararlaştırdınız mı?
- ✓ Sevk edilebilecek kurumlar listesi hazırladınız mı? Veya mevcut listeyi gözden geçirdiniz mi?
- ✓ Çocuğu yönlendireceğiniz farklı kuruluşlarla hangi bilgileri ne ölçüde paylaşacağınıza karar verdiniz mi?
- ✓ Çocuğa hangi yardımları sunabileceğini, hangilerini sunamayacağınızı anlayabileceği şekilde anlattınız mı?
- ✓ Çocuğu hazırladığınız bu eylem planını anlayabileceği şekilde açıkladınız mı?
- ✓ Çocuğa bu sürecin faydalarını ve risklerini anlayabileceği şekilde anlattınız mı?
- ✓ Çocuğun bu eylem planını uygulamak konusunda rızasını aldınız mı?
- ✓ Çocukla bir sonraki buluşmanız veya telefonla görüşmeniz konusunda bir plan yaptınız mı? Ne zaman ve nerede buluşulacak? Nasıl iletişim kurulacak?

Vaka Yönetimi Kontrol Listesi

3. Planın Uygulanması

- ✓ Vakayı bildirme zorunluluğunuzu değerlendirdiniz mi?
- ✓ Sorumlu olduğunuz bildirim koşullarını tamamladınız mı?

Sevk: Çocuk (ve aile) ile ihtiyaç duydukları hizmet arasında bağlantı kurma

- ✓ Çocuğu bir başka kuruma yönlendirirken bir 'sevk formu' kullandınız mı? (Sevk nedeni, tarihi, kişi ve vaka ile ilgili temel bilgiler, vaka ile ilgilenen kişinin adı ve iletişim bilgileri)
- ✓ Çocuğu başka kurumlara yönlendirirken kendisine refakat ettiniz, ya da güvenilir birisi tarafından eşlik edildiğinden emin oldunuz mu?
- ✓ Çocuğu yönlendirdiğiniz kurum görevlileri ile vaka toplantısı düzenlediniz mi?

Müdahale: İhtiyaç duyulan hizmeti doğrudan sunma

- ✓ Kurumunuzda verilebilecek hizmetleri sağladınız mı? (Örn. Sağlık hizmeti, çocuk için bireysel danışmanlık, aile danışmanlığı, hukuki danışmanlık, eğitim programları, ekonomik destek, diğer çocuk hizmetleri)

Vaka Yönetimi Kontrol Listesi

4. Vaka takibi

- ✓ Belirlediğiniz aralıklarla çocuğun durumunu takip ediyor musunuz?
- ✓ Şu durumlara göre gelişmeyi değerlendirdiniz mi: GÜVENLİK, SAĞLIK, PSİKOSOSYAL DESTEK, ADLİ SÜREÇ
- ✓ Yukarıdaki değerlendirmeye göre gerekliyse yeni bir eylem planı hazırladınız mı?

5. Vaka sonlandırma

- ✓ Vakanın sonlandırılma nedenleri açıkça belirlendi ve kaydedildi mi?
- ✓ Yöneticiler ve diğer ilgililer vakanın sonlandırıldığı konusunda bilgilendirildi mi?
- ✓ Çocuk ve aile istedikleri zaman yeniden hizmet almaya başlayabilecekleri ve nereye başvurabilecekleri konusunda bilgilendirildi mi?

Vaka Yönetimi Kontrol Listesi

6. Değerlendirme

- ✓ Kurum amiri / yöneticisi vaka yönetimi sürecinde vaka çalışanını değerlendirdi mi? (Değerlendirme için bu 'kontrol listesi' kullanılır)
- ✓ Çocuk ve aileden, sunulan hizmetler konusunda geri bildirim alındı mı?

Önleyici Faaliyetler

Risk tespiti –Erken Uyarı Sistemi ve Risk Takip Kurulları

Çocukların eğitimi ve güçlendirilmesi – Çocuk hakları, çocuk dostu alanlar, rol modelleri, mentorluk sistemleri

Ailelerin eğitimi ve güçlendirilmesi – Uzun vadeli ebeveyn programları / toplantıları, velilere sunumlar, sosyal etkinlikler

Kurumun farkındalık ve kapasitesinin artırılması – Çalışanların ve idarenin çocuk hakları, toplumsal cinsiyet ve risk tespit eğitimlerine tabi tutulması

Veri toplama ve değerlendirme – Karşılaşılan vakalara ait bilgilerin mahremiyet çerçevesinde kayıt ve analiz edilmesi, iyi ve yetersiz uygulama örneklerinin raporlanması, değerlendirilmesi

Eğitim Kurumlarında Neler Yapılabilir?

- ✓ Çocukların rahatça konuşabildikleri güvenli alanlar yaratınız.
- ✓ Okul içinde her türlü ayrımcılık içeren davranışı önleyiniz.
- ✓ Çocukla iletişiminizde mahremiyeti sağlayacak iletişim kanalları yaratınız.
- ✓ İdareciler, öğretmenler, gönüllüler dâhil tüm çalışanların çocuk yaşta evlilikler hakkında bilgi ve farkındalık sahibi olmasını sağlayınız.
- ✓ Okul çalışanlarına bu konuda seminerler düzenleyiniz.
- ✓ İlgili derslerde bu konuyu gündeme getirerek öğrencileri bilinçlendiriniz.
- ✓ Evlendirilmiş ya da risk altındaki bir çocuğun okulda tespit edilebilmesi için kullanılabilecek işaretler listesini elinizin altında bulundurunuz.
- ✓ Anneler, babalar ve varsa diğer veliler ile farkındalık seminerleri düzenleyiniz.
- ✓ Anneler, babalar, velilerden oluşan aile komiteleri kurulmasını sağlayabilirsiniz.
- ✓ Okulunuzda öğrencilerin ihtiyaçlarını belirleyip ifade edebilmeleri için öğrenci komiteleri oluşturunuz.

Eğitim Kurumlarında Neler Yapılabilir?

- ✓ Uygulanan tarama anketleri veya gözlemlerinizi vasıtasıyla kız öğrencilerin özel ihtiyaçlarını tespit edebilirsiniz.
- ✓ Çocukların aile sorunları, evlilik, şiddet, taciz gibi konuları konuşabildikleri öğretmenlerin çalışma koşullarını kolaylaştırmaya çalışınız.
- ✓ Okulunuza konuyla ilgili afişleri asabilir, broşürleri dağıtabilirsiniz.
- ✓ Çocuk yaşta evliliklerle ilgili temel mesajları yaygınlaştırınız:
 - Çocuk yaşta yapılan evlilikler suçtur.
 - Çocuk yaşta evlilikler hem çocuğun, hem gelecek nesillerin sağlığını olumsuz etkiler.
 - Çocuk yaşta evlilikler çocuğun eğitim imkânını elinden alır.
 - 18 yaşından küçük herkes ÇOCUKTUR.

Teşekkürler

This Project is Funded
by the European Union.

Bu Proje Avrupa Birlięi
Tarařından
Finanse Edilmiştir.

هذال مشروع ممول من
قبل الإتحاد الأوروبي

Teşekkürler